

मैत्रावरुणर्वसिष्ठः। सविता। त्रिष्टुप्।

आ देवो यातु सविता सुरत्नोऽन्तरिक्षप्रा वहमानो अश्वैः।

हस्ते दधानो नर्या पुरुणि निवेशयञ्च प्रसुवञ्च भूम ॥ ७.०४५.०१

देवः- द्योतनशीलः। सविता- प्रेरकः सूर्यः। सुरत्नः- शोभनरमणीयधनः। अन्तरिक्षप्राः- अन्तरिक्षपूरकः। अश्वैः- प्राणतुरगैः। वहमानः। हस्ते- बाहौ। पुरुणि- बहूनि। नर्याणि- नरहितानि धनानि। दधानः- धारयन्। भूम- भूतानि। निवेशयन्- सुषुप्तौ स्वस्थाने स्थापयन्। च। प्रसुवन्- जाग्रति प्रेरयन्। च। आ यातु- आगच्छतु ॥१॥

उदस्य बाहू शिथिरा बृहन्ता हिरण्यया दिवो अन्ताँ अनष्टाम्।

नूनं सो अस्य महिमा पनिष्ट सूरश्चिदस्मा अनु दादपस्याम् ॥ ७.०४५.०२

अस्य- एतस्य। सवितुः। बाहू- भुजौ। शिथिरा- शिथिलितौ। प्रसारिताविति भावः। बृहन्ता- बृहन्तौ। हिरण्यया- सुवर्णमयौ। दिवः- नभसः। अन्तान्- पर्यन्तम्। उत्- ऊर्ध्वौ सन्तौ। अनष्टाम्- व्याप्नुवताम्। नूनम्- निश्चयेन। सः- तादृशस्य। अस्य- एतस्य। महिमा- माहात्म्यम्। पनिष्ट- स्तूयते। सूरः- विद्वान्। चित्- अपि। अस्मै- एतस्मै सवित्रे। अपस्याम्- कर्मेच्छामनुग्रहेच्छाम्। अनु दात्- अनुददातु ॥२॥

स घा नो देवः सविता सहावा साविषद्वसुपतिर्वसूनि।

विश्रयमाणो अमतिमुरुचीं मर्तभोजनमध रासते नः ॥ ७.०४५.०३

सः- असौ। देवः- द्योतकः। सविता- प्रेरकः सूर्य आत्मा। सहावा- शक्तिमान्। वसुपतिः- सम्पत्पालकः। वसूनि- सम्पदः। नः- अस्मभ्यम्। आ- समन्तात्। साविषत्- प्रेरयति। उरुचीम्- विस्तीर्णाम्। अमतिम्- प्रभाम्। विश्रयमाणः- निषेवमानः। अध- अथ। मर्तभोजनम्- मनुष्यहितभोगान्। नः- अस्मभ्यम्। रासते- यच्छति ॥३॥

इ॒मा गिरः॑ स॒वि॒तारं॑ सु॒जि॒ह्वं पू॒र्णग॑भ॒स्तिमी॒ळते॑ सु॒पा॒णिम्।

चि॒त्रं वयौ॑ बृ॒हद॒स्मे द॑धातु यू॒यं पा॑त स्व॒स्तिभिः॑ सदा॑ नः ॥ ७.०४५.०४

इमाः- एते । गिरः- मन्त्राः । सुजिह्वम्- शोभनवाचम् । पूर्णगभस्तिम्- धनपूर्णहस्तम् । सुपाणिम्- शोभनपाणिम् । सवितारम्- प्रेरकं सूर्यम् । ईळते- स्तुवन्ति । अस्मे- अस्मभ्यम् । चित्रम्- असाधारणम् । बृहत्- महत् । वयः- अन्नम् । दधातु- यच्छतु । यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥४॥

Dr. Rangraha